

στερος ἢ ἀτελέστερος ὡς ἐκ τῶν διαφόρων τούτων τρόπων τῆς καύσεως.

A. P. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

*Ἐπταί συνίεται.

ΠΑΡΑ ΤΟ ΛΙΚΝΟΝ

Τὸ δρᾶμα τοῦτο εἶναι λίαν μικρὸν, διότι σύγκαιται ἐκ μιᾶς μόνον σκηνῆς καὶ ἐνὸς προσώπου· ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τοῦτο φέρει δλόκληρον τὸ χάρος τῆς παραστάσεως. Τὸ μοναδικὸν τοῦτο πρόσωπον, ἡ ἡρώϊς μου, δημιουργηθὲν διὰ τὴν Κυρίαν Δελαπόρτ' καὶ παρασταθὲν ὑπ' αὐτῆς ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ταῖς συναναστροφαῖς τῆς Ῥωσσίας, εἶναι ἡλικίας εἴκοσιν ἐτῶν καὶ ἔχει σύζυγον καὶ τέκνα. Ἡ ἡρώϊς μου καὶ ἐν μέσῳ τῶν νέων αἰσθημάτων, ἅτινα παρήγαγον ἐν αὐτῇ ὁ γάμος καὶ ἡ μητρότης, διετήρησε τὸν τύπον ἐκεῖνον τῆς ἀθωότητος, ὅστις συνήθως εἶναι ὁ κληρὸς μόνον τῶν νεανίδων.

Μικρὰ αἴθουσα. Μικρὰ τράπεζα ἐργασίας. Εἰκὼν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἐπενδύτης πρῶινὸς ἐπὶ καθίσματος. Εἰς τὸ βάθος θύρα. Παράθυρον βλέπον εἰς κήπον. Ἐτέρα θύρα ἄγουσα εἰς ἄλλο δωμάτιον.

MARIA

(Ἄνυφουμένης τῆς αὐλαίας φαίνεται ὀρθία εἰς τὸ κατώφλιον τῆς πρὸς τὰ ἀριστερὰ θύρας καὶ ὀμιλεῖ πρὸς πρόσωπον ἀόρατον. Τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶναι μικρὸν παιδίον λιکنιζόμενον ἐντὸς τοῦ γειτονικοῦ δωματίου.)

*Ἐλα τώρα! Φρόνιμα, κύριε! Κοιμήσου. (Καταβαίνει εἰς τὴν σκηνήν.) Δὲν εἶναι ἀκόμη δύο ἐτῶν, καὶ εἶναι ἀπὸ τώρα αὐθέντης. Τόσον τὸ καλλίτερον. Αὐτὸ θὰ εἰπῇ, ὅτι θὰ ἔχη θέλησιν.

*Ἀγαπῶ πολὺ τοὺς ἀνθρώπους μὲ θέλησιν. (Ἐτοιμάζουσα τὴν ἐργασίαν τῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης). Εἶναι ἀπίστευτον, τί βλέπει κανεὶς ἀπὸ τώρα ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του. Πρῶτον εἶμαι θεβαία, ὅτι θὰ εἶναι πολὺ τίμιος. Ἐν βλέμμα τόσον διαυγές!... Καὶ συγχρόνως πονηρὸς... διπλωμάτης! *Ἄ, ἂν εἰσέλθῃ ποτὲ εἰς τὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν, θὰ κάμῃ τὴν τύχην του. *Ἄς ἴδωμεν, ἐὰν ἀπεκοιμήθῃ. (Πηγαίνει πλησίον τῆς θύρας καὶ παρατηρεῖ τὸ παιδίον). *Ναί! μάλις! τὰ μάτια του εἶναι ἀνοικτὰ ὡς τὴν Πύλην τῆς Ἀγορᾶς. (Κατ' ἴδιαν). *Εὐγέ του ὅμως ὅπου δὲν ἐφώναξ! (Παρατηρεῖ ἐκ νέου). *Ὡ τὸν κακοῦργον! —ναί... ναί... ἐνόησα. Θέλει νὰ τὸν σηκώσω καὶ νὰ φέρω τὴν κούνιαν του ἐδῶ. (Ὅμιλουσα πρὸς αὐτόν). *Ὅχι, κύριε, ὄχι! θὰ μείνετε εἰς τὸ δωμάτιόν σας. (Στρέφουσα ὀλίγον). *Κάμετέ μου τὴν χάριν νὰ παρατηρήσῃτε αὐτὰ τὰ παρακλητικὰ βλέμματα. Ἐχει ἕνα τόσον παραπονετικὸ ὕφος, ποῦ δὲν ἤξεύρω πῶς θὰ κητορθώσουν αἱ γυναῖκες νὰ τοῦ ἀντισταθοῦν. (Ὅμιλεῖ πρὸς αὐτόν). *Μοῦ ὑπόσχεσθε, κύριε, ἐὰν σὰς φέρω ἐδῶ,

νὰ κοιμηθῆτε ἀμέσως... ἀμέσως; *Ναί! γνωρίζω τὰς ὑποσχέσεις! αὐτὸ δὲν σὰς κοστίζει τίποτε. Καλὰ, ἂς ἴδωμεν! θὰ δοκιμάσω. Ἀλλὰ θὰ κλείσω τὴν κουνουπιέραν σου. Εἴμεθα σύμφωνοι; *Ἐφθασα.

(Εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἐπανέρχεται σύρουσα μικρὸν λίκνον, τοῦ ὁποίου τὰ παραπέτασματα εἶναι κλεισμένα.) *Τί θαρῶς ὅπου εἶναι! ... Ὅθ' εἶναι πολὺ δυνατός. Ὅψ! (Ἄνοίγει τὸ παραπέτασμα μόνον τόσον, ὥστε νὰ περάσῃ τὴν κεφαλὴν τῆς.) *Ἀκούετε οὔτε λέξιν καὶ ὕπνον ἀμέσως! *Τί θέλετε; *Νὰ σὰς φιλήσω; *Ἄ, τοῦτο τὸ κάμνω εὐχαρίστως. (Τὸν φιλεῖ, κλείει τὸ παραπέτασμα καὶ κάθεται παρὰ τὴν τράπεζαν τῆς ἐργασίας.) Ὅθ' ἐργασθῶ δι' αὐτόν. Ὅθ' τοῦ κάμω μίαν μικρὰν σκούφιαν. (Ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν.) *Ὅταν ἄλλοτε ἐσυλλογιζόμην τὸ μικρὸν ἀγόρι, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποκτήσω, διότι ἤμην θεβαία, ὅτι θὰ κάμω ἀρσενικὸν, τὸ ἐφантаζόμην τεσσάρων ἐτῶν. Τώρα, τὸ ἀγαπῶ χιλιάκις περισσότερον δύο ἐτῶν. Εἶναι ἤδη ἀγόρι, καὶ εἶναι ἀκόμη μικρὰ κόρη. Καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ φορῇ ἀκόμη σκούφιαν. Αὐτὴ θὰ γείνη πολὺ ὄραία. *Ἐκινήθη!... (Ἐγείρεται καὶ πλησιάζει τὸ λίκνον.) *Ὅχι!... *Ἐκοιμήθη μὲ τὰ σωστά του. *Τί ὄραϊο πρᾶγμα παιδίον, τὸ ὁποῖον κοιμάται! *Σοῦ παίρνουν κάτι θέσεις τόσον νόστιμαίς! (Παρατηροῦσα αὐτόν). *Ἰδέτε, σὰς παρακαλῶ, ὀλίγον αὐτὸ τὸ μικρὸν πόδι, ποῦ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ σκέπασμα, καὶ αὐτὸ τὸ κεφάλι, τὸ ὁποῖον, καθὼς εἶναι γυρισμένον κάτω ἀπὸ τὸν λαιμὸν, σοῦ ἐνθυμίζει τὸ πουλὶ μέσα εἰς τὴν φωλεάν του. Καὶ αὐτὴ ἡ μικρὰ κνήμη τόσον ῥοδοκόκκινη, τόσον παχουλὴ... Καὶ ὅταν λέγω κνήμη... *Ἄ! Μάλιστα! Ἡ κνήμη ἐνὸς παιδιοῦ.... *Ἀναβαίνει πολὺ ὑψηλά!... *Ἄ! ναί, μὰ παρὰ πολὺ ὑψηλά! *Ἰδοῦ ὅτι κινήθεις.. ἔκαμε νά.. *Κύριε, αἱ κύριε!.. τοῦτο εἶναι shoking! *Μπᾶ, ὄχι, δὲν εἶναι ἀληθές! Δὲν εἶναι shoking! *Τὰ παιδιὰ δὲν εἶναι ποτὲ shoking! *Τοὺς πηγαινὶ καλὰ, νὰ εἶναι γυμνά. Δὲν σὲ φέρουν ποτὲ εἰς δύσκολον θέσιν... *Ἡ γυμνότητων εἶναι μάλιστα ἀγνόητης, διότι εἶναι ἐνδεδυμένα ἀθωότητα καὶ ἀφέλειαν. Δὲν εἶναι γυμνά, εἶναι χωρὶς κάλυπτρον, ὅπως ἡ ἀκτίς τοῦ ἡλίου, ὅτε ἐξέρχεται τῆς δμήχλης, ὅπως τὸ ἄνθος, ὅταν ἐξέρχεται τοῦ κάλυκος. (Γελᾷ.) *Ἄ, Θεέ μου, ἰδοῦ τώρα γίνομαι ποιητής!

*Τί πρᾶγμα εἶναι αὐτὰ τὰ μικρὰ τέρατα!... Δὲν ἤξεύρω πῶς κάμνουν αἱ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν παιδιὰ. (Διακοπτομένη). *Ὅμιλησα πολὺ δυνατὰ. Τὸν ἐξύπνησα!.. (Πλησιάζει τὸ λίκνον). *Ὅχι! ὀφθαλμοί του εἶναι πάντοτε κλειστοί. *Μειδιά. *Πῶς τοῦ ὀμιλοῦμαι! (Ἐπανέρχεται εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν. *Ἐπειτα, μετὰ μικρὰν σιωπὴν). *Καὶ πῶς νὰ μὴ τοῦ ὀμιλοῦμαι; Πρὸ τριῶν σχεδὸν ἐτῶν, ὅπου ὑπανδρεύθη μὲ τὸν Παῦλον, δὲν προῆλθεν οὔτε ὄρα,

ούτε ημίσεια ώρα, χωρίς να τὸν συλλογισθῶ. Ἐμπρός μου τὸν ἔχω πάντοτε καὶ ὅταν εἶναι ἀπὼν, καὶ ὅταν εἶναι ἐδῶ. (Μικρὰ σιωπή.) Εἶναι ἄξιος τόσο ἔρωτος;... Καλὰ, ἰδοὺ πάλιν μὲ κυριεύει τὸ ἐλάττωμά μου... Ὁ Παῦλος λέγει ὅτι εἶμαι ὀλίγον ζηλότυπος! Ζηλότυπος... Ἄ! ὄχι! ὄχι! Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ζηλότυπος, θὰ εἴπη, ὅτι ἔχει κακὸν χαρακτήρα... ὅτι βασανίζει τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ... Εἶδον μίαν ἡμέραν μίαν εἰκόνα τῆς Ζηλοτυπίας. Ἦτο φρικώδης!.. Δὲν θέλω νὰ εἶμαι ζηλότυπος! Ἡ Ζηλοτυπία... εἶναι ἔρωτος ὁ ὁποῖος ὁμοιάζει μίσος· ἀλλὰ.. ἀλλὰ.. ἀγαπῶ τὸν Παῦλον τόσο πολὺ, ὥστε πάντοτε φοβοῦμαι μήπως μοῦ τὸν πάρουν. Δὲν εἶναι κακὸν αὐτό· εἶναι ἀπλούστατον! Πρῶτον ὁ Παῦλος εἶναι τόσο εὐμορφος, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ τὸν προσέξουν ὄλαι αἱ γυναῖκες. Ἐπειτα αἰσθάνομαι, ὅτι ἐγὼ ἀνήκω τόσο ὀλόκληρος εἰς αὐτόν, ὥστε ἐπιθυμῶ νὰ ἀνήκῃ καὶ αὐτὸς ὀλόκληρος εἰς ἐμέ! Οὐτῶ, παραδείγματος χάριν, ἐὰν εἰσῆρχετο τώρα καὶ μοὶ ἔλεγε· «θὰ ἀναχωρήσωμεν ἀμέσως καὶ θὰ ὑπάγωμεν δύο χιλιάδες μίλια μακρὰν, θὰ μένωμεν πάντοτε ἐκεῖ, ὅπως διόλου μόνοι, ἄνευ τῶν φίλων μας, ἄνευ τῶν συγγενῶν μας, δὲν θὰ βλέπεις παρὰ τὸν υἱόν σου καὶ ἐμέ», θὰ ἤμην δυστυχής;.. Αὐτὸ, τὸ ὁποῖον θὰ εἶπω, εἶναι πολὺ κακὸν, διότι τέλος θὰ ἐγκατέλειπον τὴν μητέρα μου. Καὶ ἔμω ὄχι! Ἐὰν εἶχον τύψεις συνειδότος, διότι δὲν θὰ ἤμην πλέον λυπημένη... ἀλλὰ κατὰ θάθος, θὰ ἤμην ἀπείρους εὐτυχής, διότι θὰ εἶχον καὶ τοὺς δύο. (Δεικνύουσα τὸ λίκνον) Αὐτόν!.. (Δεικνύουσα τὸ παράθυρον τὸ πρὸς τὸν κῆπον) Καὶ ἐκεῖνον! Εἶναι ἐκεῖ κάτω! Τὸ καταλαμβάνω ἀπὸ τὴν ὁσμὴν τοῦ σιγάρου του. Ὅτε συλλογίζομαι, ὅτι εὐρίσκω ὅτι ὁ καπνὸς του μυρίζει εὐμορφα! (Ἀναστενάζει.) Εἶναι καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον; ὄχι! Καὶ ἡ ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι, ὅταν κάμω κἀνὲν λάθος εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, τὸ παρατηρεῖ πάντοτε. Θεέ μου! Γνωρίζω, ὅτι οἱ ἄνδρες δὲν δύνανται νὰ ἀγαπήσουν, ὅπως ἡμεῖς. Ἀλλὰ διατί νὰ μὲ κακομάθῃ εἰς τὴν ἀρχήν; Ὅταν μοὶ ἔγραφε... πρὸ τοῦ γάμου· «ἐὰν δὲν γείνης ἰδική μου, θὰ φονευσθῶ!» θὰ τὸ ἔκαμνε τότε! Καὶ τώρα ἠμποροῦσε νὰ μοῦ τὸ γράψῃ, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ ἔκαμνε. (Μικρὰ σιωπή.) Πάντοτε ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου τὴν... τὴν ὡραίαν ἐκείνην χήραν, τὴν κυρίαν Βερδέρη, ... καὶ ὅταν βλέπω τὸν Παῦλον νὰ τὴν πλησιάζῃ... (Ἐγείρεται.) Αὐτὴ ἡ κυρία Βερδέρη!.. μία γυναίκα θαμμένη, ἡ ὁποία εἶναι πέντε ἔτη μεγαλειτέρα ἀπὸ ἐμέ!.. Εὐρίσκουν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ὡραίας... ἐγὼ δὲν βλέπω νὰ ἔχουν τίποτε ξεχωριστόν. Ἄ, ναί, εἶναι ὡραίοι· περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μου; Καὶ ἔπειτα εἶναι ὑψηλή. Καὶ ὁ Παῦλος εἶπε προχθές, ὅτι τοῦ ἀρέσκουν αἱ ὑψηλαὶ γυναῖκες. Θεέ μου, τί νὰ κάμω, διὰ νὰ ὑψηλώσω, μό-

νον (δεικνύει πρῶτον τὴν ἄκραν τοῦ δακτύλου τῆς, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὀλόκληρον τὸν δάκτυλον) τόσο. Βεβαίως χρειάζεται ὀλόκληρος δάκτυλος. Ἐπειτα ὁ Παῦλος εἶναι τόσο φιλάρεσκος! Πάντοτε ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὴν φιλαρέσκειαν τῶν γυναικῶν. Ἀλλὰ οἱ ἄνδρες ἔχουν χιλίων εἰδῶν φιλαρέσκεια. Ἡμεῖς περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὸ πρόσωπον. Ἐκεῖνοι εἶναι φιλάρεσκοι καὶ ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα, τὴν ἀνδρίαν, τὴν εὐαισθησίαν, τὴν ἀφοσίωσιν... τὰ πάντα! Καὶ ὅταν βλέπω τὸν Παῦλον νὰ πλησιάζῃ εἰς τὸ κάθισμα τῆς Κυρίας Βερδέρη καὶ νὰ τῇ ὀμιλῇ μ' ἐν μείδιμα... (Διακοπτομένη) Ὅχι!.. Δὲν θέλω πλέον νὰ τὰ συλλογίζωμαι αὐτά!.. Ἐν πρώτοις, μοῦ κάμνει πολὺ κακόν... Ἐπειτα εἶναι ἄδικον. Εἶμαι βεβαία... Δὲν ὑπάρχει τίποτε μεταξὺ των!.. Ἄς ἐργασθῶ! Ἄς ἐργασθῶ δι' αὐτόν. Πρὸ ὀλίγου μοὶ ἔδωσε τὸν ἐπενδύτην του καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ ράψω ἐν κομβίον. Δουλεῖα! (Λαμβάνει τὸ ἔνδυμα καὶ ἐτοιμάζεται νὰ ἐργασθῇ.) Πλησίον τῆς κούνιας αὐτῆς! Βλέπουσα τὸν υἱόν του! Ἡ καρδιά μου εἶναι ἡσυχωτέρα. Ἡ βελόνη διώχνει ταῖς κακαῖς ἔννοιαις. (Μετὰ μικρὰν σιωπήν) Εἰς ποῖον νὰ ἔγραφε χθές μετὰ τῆς προσοχῆς! (Ἐργαζομένη πάντοτε) Εἶχεν ἐξέλθει μετὰ τὸ γεῦμα, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν λέσχην. Εἰς τὰς δέκα δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπιστρέψει. Ἡρχίζα ν' ἀνησυχῶ. Αὐτὸ μοῦ συνέβαινε πάντοτε... Δέκα καὶ ἡμίσεια... Ἐνδεκα. Δὲν ἐπανερχεται. Ἡμην ἐκεῖ προσπαθοῦσα νὰ ἀναγνώσω, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσω, συγκινουμένη εἰς πάντα θόρυβον ἠημάτων, πηγαίνουσα ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς θέσεώς μου εἰς τὸ παράθυρον... Τέλος εἰς τὰς ἔνδεκα καὶ ἡμίσειαν ἀκούω τὴν φωνὴν του εἰς τὸ θάθος τῆς κλίμακος. Ἐπειδὴ πάντοτε μὲ ἐπιπλήττει, ὁσάκις κλαίω, καὶ εἶχον κλαύσει ὀλίγον, ῥίπτομαι εἰς τὴν κλίνην μου, μὲ τὰ μισὰ μου ἔνδυματα, καὶ προσποιῶμαι, ὅτι κοιμῶμαι. Εἰσέρχεται, σκύπτει ἐπάνω μου, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι κοιμῶμαι. Ἡ καρδιά μου ἔπαλλε. Ἄλλ' ἔμενον ἀκίνητος, διότι ἠσθανόμην, ὅτι ἐὰν τῷ ὀμιλοῦν, θὰ μὲ ἔπαιρνον τὰ δάκρυα. Ἐκαμα τόσο κακὰ ὄνειρα ζηλοτυπίας ὄλην τὴν ἐσπέραν! Τότε ἐκάθισε παρὰ τὴν μικρὰν αὐτὴν τράπεζαν. Δὲν μοὶ διέφευγε κάμμία κίνησις του, ἂν καὶ εἶχον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμικλείστους. Βλέπει κανεὶς πολὺ καλὰ διὰ μέσου τῶν βλεφαρίδων. Λαμβάνει κονδύλιον, χάρτην, καὶ ἀρχίζει νὰ γράψῃ... Πρὸς ποῖον; Ὅχι βεβαίως πρὸς ἄνδρα. Ἐμεῖδιά. Δὲν μεῖδιᾷ κανεὶς, ὅταν γράψῃ πρὸς ἄνδρα. Ἀρχίζει δις ἢ τρίς τὴν ἐπιστολήν, βλέπων πάντοτε πρὸς τὸ μέρος μου, διὰ νὰ βεβαιωθῇ καλῶς, ἐὰν κοιμῶμαι. Ἐπειτα λαμβάνει ἰσπανικὸν κηρὸν, τὴν μικρὰν σφραγίδα, τὴν ὁποίαν φέρει εἰς τὴν ἄλυστόν του... (μετὰ τινος συγκινήσεως) σφραγίδα, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωσα ἐγὼ· καὶ πάντοτε μεῖδιῶν μὲ ἔκφρασιν τινα τοῦ προσώπου, ἡ ὁποία μοὶ

ἐπροξένησε πολὺ κακόν. (Μετὰ λύπης) Ἄ, ναί, ναί, ἔχει δίκαιον. Εἶναι μέγα κακὸν μία φαντασία ὡσάν τὴν ἰδικήν μου. Ἄλλὰ τί νὰ κάμω; Πῶς νὰ διορθωθῶ; Μεταχειρίζομαι ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὅποια ὑποθέτω τὰ καλλίτερα τὸν λόγον, τὴν προσευχὴν, τὴν ἀνάμνησίν του. Δὲν τὸ κατορθώνω. Εἶναι ὡς ἂν ἤθελον νὰ διορθωθῶ ἀπὸ τὸ νὰ τὸν ἀγαπῶ. (Ἀκροᾶται, καὶ σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς της.) Μοὶ φαίνεται, ὅτι μὲ καλεῖ... Ναί! ἐμὲ φωνάζει... (Πηγαίνει εἰς τὸ παράθυρον) Παῦλε! Μὲ ἐφώναξες; Θέλεις τίποτε; Ἄ, ναί, κατὰλαμβάνω... τὸ ἔνδυμά σου. Τί; Τί μὲ ἐρωτᾷς; Ἐὰν ἔρραψα τὸ κομβίον; Ναί, κύριε, μάλιστα. Ἡ σύζυγός σου κάμνει πάντοτε ὅ,τι τῇ λέγεις νὰ κάμῃ. (Ἀκροωμένη) Τί;... Δὲν ἀκούω. Τί εἶπες;... Ἄ, ναί! θέλεις νὰ σοὶ τὸ βίψω ἀπὸ τὸ παράθυρον!... Ἴδου, λάβε το. (Ρίπτει τὸ ἔνδυμα διὰ τοῦ παραθύρου. Χαρτίον τι πίπτει ἐκ τοῦ θυλακίου.) Ἐν χαρτίον;... μία ἐπιστολή;.. (Τὴν λαμβάνει.) Ἡ ἐπιστολὴ τῆς παρελθούσης νυκτός!... Ναί, αὐτὴ εἶναι, τὴν ἀναγινώριζω... Ἴδου ὁ ἰσπανικὸς κηρὸς, ἰδοὺ ἡ σφραγίς!... ὦ, πτωχῆ μου καρδιά!... (Ὁσφραίνεται τὴν ἐπιστολήν.) Χάρτης εὐώδης! Δὲν γράφει ποτὲ ἐπὶ τοιούτου χάρτου! Καὶ αὐτὴ ἡ ἡμιτελής ἐπιγραφή!... «Πρὸς τὴν Κυρίαν...» Χωρὶς ὄνομα!... Διατί;... (Παρατηρεῖ πανταχόθεν τὴν ἐπιστολήν.) Ὅσον φόβον εἶχε, μήπως τὴν ἀναγνώσῃ κἀνείς. Ὁ κηρὸς δὲν τοῦ ἤρκεσεν... Ἐκλείσει τὴν ἐπιστολήν πανταχόθεν καὶ μὲ κόμμι. (Παρατηρεῖ πάλιν τὴν ἐπιστολήν μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς.) Τί βλέπω!... Τὸ πρῶτον γράμμα τοῦ ὀνόματος εἶναι γεγραμμένον κατὰ τὸ ἥμισυ!... Αὐτὸ εἶναι Β... Εἶναι δι' ἐκείνην! Εἶναι διὰ τὴν Κυρίαν Βερδέρη! Αἱ, ἡ νόμιμος ἄμυνα δικαιολογεῖ τὰ πάντα! Ὅταν ληστής εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ δπλισθῆς ἐναντίον του... Καὶ θὰ τὸ κάμω... (Σχίζει θιαίως τὸν φάκελλον, ἀνοίγει τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἀναγινώσκει, καὶ πίπτει ἐπὶ ἐνὸς καθίσματος, κρατοῦσα τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν δύο χειρῶν της.—Μετὰ μακρὰν σιωπὴν, ἐγείρει τὴν κεφαλὴν, καὶ μὲ σιγανὴν φωνήν) ὦ, ὕψιστε Θεέ!.. Τί ἐντροπή!.. Εἶμαι βεβαία, ὅτι εἶναι ἐκεῖ κάτω ὑπὸ τὸ παράθυρον καὶ μὲ περιπαίζει. (Ἀναγινώσκουσα τὴν ἐπιστολήν) «Ἄ, σὲ συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ ζουλιάρη!» (Μεταξὺ δακρύων καὶ γέλωτος) Αἱ, τὸ τέρας. Πῶς μὲ γνωρίζεις! Ἐμάντευσεν, ὅτι θὰ τὴν ἀναγνώσω! Καλὰ μοῦ τὴν ἐπαίξεις!.. Ἐχει τόσον πνεῦμα! (Ἀναγινώσκουσα ἐκ νέου τὴν ἐπιστολήν) «Ἄ, σὲ συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ, ζουλ...» Δὲν θὰ τολμήσω ποτὲ νὰ ἐμφανισθῶ ἐνώπιόν του. (Ἐγείρεται ἡσυχά ἡσυχά καὶ πηγαίνει εἰς τὸ παράθυρον, βλέπουσα ὅπισθεν τὸν παραπετασμάτων, χωρὶς νὰ φαίνεται.) Εἶχα δίκαιον! Ἐκεῖ εἶναι! Ἐχει τὰ βλέμματα ἐστραμμένα πρὸς τὸ παράθυρον! Γελᾷ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν μύστακά του, τὸν

ὠραῖόν του μύστακα... (Ἐξερχομένη διὰ μιᾶς εἰς τὸ παράθυρον ἄνευ προφυλάξεως, καὶ πέμπουσα πρὸς αὐτὸν φιλήματα) Ἄ! καλὰ, γέλα! περιπαίζέ με! μοῦ εἶναι ἀδιάφορον... Εἶμαι τόσον εὐτυχής! (Στρεφόμενη πρὸς τὸ λίκνον) Ὁ υἱός του ἐξυπνᾷ!... (Κράζουσα τὸν σύζυγόν της) Ἐλθέ, ἐλθέ, νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ καὶ νὰ σοῦ ζητήσω συγγνώμην ἐπάνω εἰς τὴν κούνιαν του... Ἐλθέ λοιπόν!... Ἄ, μὰ τὴν ἀλήθειαν! Δὲν ἀντέχω!... Πηγαίνω νὰ τὸν ζητήσω! (Τρέχει πρὸς τὸν κῆπον. Πίπτει ἡ αὐλαία.)

E. LEGOUVÉ.

Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Συζητήματα καὶ τέλος· ἰδίε σελ. 489.

8. Οἱ χρωματισμοί.

Μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὸ δυσκολώτερον καὶ τὸ σκοτεινότερον μέρος τῶν ἀρχαίων ναῶν εἰς τὴν συνήθειαν δηλ. τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων νὰ χρωματίζωσι τὰ ἱερά αὐτῶν οἰκοδομήματα. Δὲν ὑπάρχει σήμερον λόγιος, ὅστις νὰ μὴ γνωρίζῃ περὶ τῆς ἀρχαίας ταύτης συνήθειας καὶ νὰ μὴ παραδέχεται αὐτὴν ὡς ὑπάρξασαν· ἀλλ' ἡ γνώσις αὕτη δὲν κατέστη ἀκόμη δημοτικὴ. Ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἀναφέρει ἐνταῦθα πάντα τὰ χωρῖα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, τὰ ὅποια πραγματεύονται περὶ τοῦ χρωματισμοῦ τῶν ναῶν· ἀναφέρομεν μόνον τὸν Δικαίαρχον, ὅστις ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐγκαυστικῶν χρωμάτων τῶν κοσμοῦντων τὰς προσόψεις καὶ τὰς στοᾶς τῶν οἰκιῶν τῆς Τανάγρας· τὸν Ἰώσηπον, δι' ὃς χυριζόμενον ὅτι τὰ φανώματα τῶν ναῶν ἦσαν κεχρωματισμένα ἢ γεγλυμμένα· τὸν Βιτρούβιον, ἐκθέτοντα ὅτι αἱ τρίγλυφοι ἦσαν χρώματος κυανοῦ, καὶ τὸν Πλίνιον, ὅστις ἀναφέρει ὅτι ὁ Πρωτογένης ἐχρωμάτισε τὰ Προπύλαια. Πάντα τὰ χωρῖα ταῦτα συνελέγησαν μετὰ πλείστης ὁσῆς ἐπιμελείας παρὰ τῶν σημερινῶν λογίων μας.

Ὁ Raoul Rochette μετὰ πολλὰς συζητήσεις ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῆ ὅτι οἱ ναοὶ ἦσαν κεχρωματισμένοι διὰ τῆς ἐγκαυστικῆς μεθόδου. Τὸ καλλίτερον ὅμως καὶ ἀσφαλέστερον μέσον πρὸς βεβαίωσιν τοῦ χρωματισμοῦ τῶν ἀρχαίων ναῶν εἶναι ἡ ἐπιτόπιος ἐξέτασις. Ὁ δούξ Serra di Falco συνέλεξε πλῆθος χρωματισμῶν ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ἀρχαίων ναῶν, καὶ ἐξέθηκε τὰς ἀνακαλύψεις του εἰς τὸ σπουδαῖον σύγγραμμά του «Περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Σελινοῦντος.»

Μελέται ὡσαύτως ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ἐγένοντο ἐν Ἑλλάδι, ἐν Ἀσίᾳ καὶ πρὸ πάντων ἐν Ἀθήναις. Ὁ ἐν Ἀθήναις ναὸς τοῦ Θησέως παρουσιάζει πλείστα ὅσα ἔχγη χρωματισμῶν. Τοιαῦτα εὐρίσκονται καὶ ἐπὶ τῶν Προπυλαίων. Τέλος ὁ κ. Pacard ἐσημείωσε λεπτομερέστατα ὅλα τὰ μέρη τοῦ Παρθενῶνος, ἐφ' ὧν σώζονται ἀκόμη ἔχγη χρωματισμοῦ. Ὁ κ. Pacard εἶρε